

Projekt: Skogsvilan.
Beställare: Svenska kyrkan.
Arkitekt: Johan Lunde,
Atrio Arkitekter.

Stora fönster löser upp gränserna mellan inne och ute. Krosstenen är tumlad kalksten från muddring i hamnen i Sandvik.

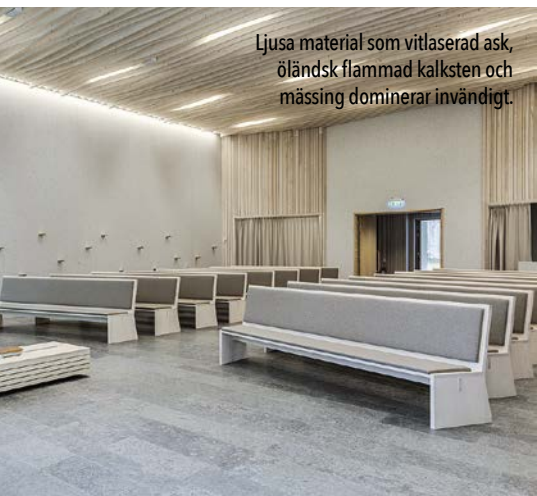
I det mindre anhörigrummet är ett stort takfönster den enda ljuskällan.

Skogsvilan

Värdighet är ledordet för det nya kapellet Skogsvilan på Nybro kyrkogård i Kalmar, där stenarbetena skapar tydliga kontraster.

TEXT PETER WILLEBRAND FOTO ATRIO ARKITEKTER

Ljusa material som vitlaserad ask, öländsk flammad kalksten och mässing dominerar invändigt.

J. F. Olson var Kalmars första stadsarkitekt och den som i början av 1930-talet ritade det ursprungliga gravkapellet på Nybro kyrkogård. Inspiration hämtade han bland annat från Skogskyrkogården i Stockholm, med en blandning av både klassisk antik och modern arkitektur där den kristna symboliken tonades ned.

Nybro kyrkogård, som har byggts ut i ett par omgångar sedan dess, breder ut sig på en ås med tallskog och är omgärdad av en mur i kvaderhuggen granit.

BEGRAVNINGSavgiften är sedan några år tillbaka skild från kyrkoavgiften. Numa betalar alla folkbokförda i Sverige en begravningsavgift som omfattar alla typer av konfessioner. Men det är fortfarande, med få undantag, Svenska kyrkan som administrerar verksamheten.

År 2014 bestämde sig pastoratet i Kalmar för att bygga ett nytt kapell efter att i flera år ha bedrivit begravningsverksamheten med dispens från Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljön uppfyllde inte kraven och det saknades bland annat grundläggande faciliteter som toaletter.

– Man diskuterade möjligheterna att bygga ut det befintliga kapellet, men lösningen blev i stället att bygga ett nytt i en annan del av kyrkogården, säger Johan Lunde vid Atrio Arkitekter i Kalmar.

Atrio vann den tävling som pastoratet anordnade om det nya kapellets utformning. Deras förslag har placerat det nya kapellet strax utanför kyrkogårdsmuren, med en öppning mot en glänta på kyrkogården, tillräckligt långt bort från det förra kapellet för att ge platsen en egen identitet.

– Vi bröt helt enkelt upp en öppning i muren och fick på så sätt en naturlig entré till det nya kapellet.

Kapellet har döpts till Skogsvilan,

det vinnande förslaget i en namntävling utlyst av tidningen Kyrknytt.

Skogsvilan invigdes i mitten av september, och inrymmer bland annat en ceremonilokal för 80 personer, anhörigrum, visningsrum och serveringsrum med plats för 50 personer.

MATERIALEN betonar kapellets funktion. Ytter- och innerväggar har slipad yta av vit Terrazzo. Invändigt återkommer ljusa material – vitlaserad ask, öländsk flammad kalksten och mässing. Fasaden har inslag av värmebehandlad ask.

– Värdighet har varit ledordet genom hela arbetet. Vi har strävat efter att blinka till J. F. Olsons arkitektur och samtidigt skapa en miljö som ger lugn och eftertanke, och som står fri från religiösa förtecken, säger Johan Lunde.

Byggnadens stora fönster löser upp gränserna mellan inne och ute.

– I det mindre anhörigrummet kommer ljuset endast från ett stort takfönster, där träbjälkar bildar ett slags stiliserat grenverk.

Stenarbetena har varit väldigt viktiga för att skapa tydliga, naturliga kontraster, betonar Johan Lunde.

– Den flammade kalkstenen i golvytorna har en kulör som sätter prägel på hela byggnaden. Kalkstenen återkommer även i detaljer, det nya serveringsrummet har till exempel fått en fris i kalksten med inslag av granitkeramik.

Ett lite oväntat stenfynd gav kapellet en ännu starkare koppling till den omgivande naturen och den lokala historien:

– När vi sökte efter en krossten som kunde utgöra en kontrast till den största fönsterkonstruktionen i byggnaden stötte vi på ett lager av tumlad kalksten som plockats upp vid en muddring i hamnen i Sandvik. Den blev perfekt för vårt syfte. ■